

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-18(3)/16/JK

Warszawa, 15 marca 2016 r.

DECYZJA DIH-1/31/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy „Anez” Zakład Masarsko-Ubojowo-Handlowy Ryszard Butlewski, Grażyna Butlewska Sp.j. z siedzibą w Wagańcu od decyzji Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy nr DW-4/2016 z dnia 21 stycznia 2016 r. (nr akt sprawy: DW.8361.216.2015), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu 27 partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 10 – 17 listopada 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy, zwanego dalej również „Kujawsko-Pomorskim WIIH”, w sklepie nr 1 mieszczącym się w Bądkowie przy ul. Słowackiego 4b, należącym do przedsiębiorcy „Anez” Zakład Masarsko-Ubojowo-Handlowy Ryszard Butlewski, Grażyna Butlewska Sp.j. z siedzibą w Wagańcu, zwanego dalej również „stroną”, oceniono oznakowanie będących w ofercie wędlin, oferowanych do sprzedaży bez opakowań jednostkowych.

W wyniku powyższego zakwestionowano oznakowanie:

1. toruńskiej, w ilości 1,80 kg, w cenie sprzedaży 23,90 zł/kg, wartości 43,02 zł,
2. pieczonej, w ilości 3,20 kg, w cenie sprzedaży 18,90 zł/kg, wartości 60,48 zł,
3. jarmarcznej, w ilości 2,80 kg, w cenie sprzedaży 11,90 zł/kg, wartości 33,32 zł,
4. pasztetu drob., w ilości 1,30 kg, w cenie sprzedaży 11,90 zł/kg, wartości 15,47 zł,
5. zwyczajnej, w ilości 1,80 kg, w cenie sprzedaży 11,70 zł/kg, wartości 21,06 zł,

6. słoikowej, w ilości 2,50 kg, w cenie sprzedaży 14,50 zł/kg, wartości 36,25 zł,
  7. mielonce, w ilości 1,50 kg, w cenie sprzedaży 14,20 zł/kg, wartości 21,30 zł,
  8. bydgoskiej, w ilości 1,20 kg, w cenie sprzedaży 23,90 zł/kg, wartości 28,68 zł,
  9. swojskiej, w ilości 4,60 kg, w cenie sprzedaży 17,90 zł/kg, wartości 82,34 zł,
  10. kanapkowej, w ilości 3,20 kg, w cenie sprzedaży 8,90 zł/kg, wartości 28,48 zł,
  11. piersi królewskiej Drobimex, w ilości 1,60 kg, w cenie sprzedaży 15,40 zł/kg, wartości 24,64 zł,
  12. boczku pras., w ilości 1,40 kg, w cenie sprzedaży 13,90 zł/kg, wartości 19,46 zł,
  13. szynki suszonej, w ilości 1,60 kg, w cenie sprzedaży 36,00 zł/kg, wartości 57,60 zł,
  14. śniadaniowej, w ilości 0,70 kg, w cenie sprzedaży 20,90 zł/kg, wartości 14,63 zł,
  15. kindziuku, w ilości 1,80 kg, w cenie sprzedaży 35,00 zł/kg, wartości 63,00 zł,
  16. żywieckiej, w ilości 1,20 kg, w cenie sprzedaży 27,90 zł/kg, wartości 33,48 zł,
  17. szynkowej, w ilości 1,30 kg, w cenie sprzedaży 23,90 zł/kg, wartości 31,07 zł,
  18. salami włoskiego, w ilości 1,30 kg, w cenie sprzedaży 21,20 zł/kg, wartości 27,56 zł,
  19. polędwicy sopockiej, w ilości 0,38 kg, w cenie sprzedaży 20,90 zł/kg, wartości 7,94 zł,
  20. schabu wędzonego, w ilości 1,10 kg, w cenie sprzedaży 26,90 zł/kg, wartości 29,59 zł,
  21. pachwiny wędz., w ilości 2,60 kg, w cenie sprzedaży 14,90 zł/kg, wartości 38,74 zł,
  22. podgardla wędz., w ilości 1,30 kg, w cenie sprzedaży 9,30 zł/kg, wartości 12,09 zł,
  23. ogonówki, w ilości 0,55 kg, w cenie sprzedaży 26,90 zł/kg, wartości 14,80 zł,
  24. polędwicy wędz., w ilości 0,70 kg, w cenie sprzedaży 27,90 zł/kg, wartości 19,53 zł,
  25. boczku wędz., w ilości 3,20 kg, w cenie sprzedaży 16,30 zł/kg, wartości 52,16 zł,
  26. baleronu, w ilości 1,80 kg, w cenie sprzedaży 23,90 zł/kg, wartości 43,02 zł,
  27. szynki got., w ilości 5,60 kg, w cenie sprzedaży 27,90 zł/kg, wartości 156,24 zł,
- o łącznej wartości 1.015,95 zł, z uwagi na naruszenie § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 729), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania”, oraz art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”, tj. odpowiednio:

- w przypadku salami włoskiego podano nazwę mogącą wprowadzać w błąd co do pochodzenia produktu (na wywieszce podano nazwę *salami włoskie* podczas gdy nazwa ustalona przez producenta to *salami z posypką z czarnym pieprzem. Kielbasa średniorozdrobniona, surowa, dojrzewająca, suszona z pozostałością niejadalnej osłonki przy klipsie, wędlina wyprodukowana w Polsce*); nie podano nazwy zawierającej opis środka spożywczego, który jest wystarczająco jasny, aby umożliwić konsumentowi poznanie rzeczywistego charakteru tego środka spożywczego i odróżnienie go od innych produktów, z którymi może zostać pomyłony, nazwy producenta, wykazu składników oraz składników lub substancji pomocniczych powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 rozporządzenia w sprawie znakowania oraz art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011,
- w przypadku toruńskiej, pieczonej, jarmarcznej, mielonki, bydgoskiej, swojskiej, kanapkowej, boczku pras., szynki suszonej, śniadaniowej, żywieckiej, szynkowej, ogonówki, baleronu, szynki got., zwyczajnej, słoikowej, piersi królewskiej Drobimex i kindziuka nie podano nazwy opisowej wyrobu i wykazu składników, w tym w przypadku czterech ostatnich pozycji nie podano również informacji o substancjach lub produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia w sprawie znakowania,
- w przypadku polędwicy sopockiej nie podano nazwy opisowej wyrobu, nazwy producenta i wykazu składników (z uwzględnieniem informacji o substancjach lub produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji), co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 rozporządzenia w sprawie znakowania,
- w przypadku pasztetu drob. nie podano nazwy producenta, wykazu składników (z uwzględnieniem informacji o substancjach lub produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji), co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie znakowania,
- w przypadku schabu wędzonego, pachwiny wędz., podgardla wędz., polędwicy wędz. i boczku wędz. nie podano wykazu składników, co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie znakowania.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 17 listopada 2015 r. (nr akt kontroli: DW.8361216.2015). Do Protokołu załączono oświadczenie sprzedawcy z 10 listopada 2016 r., z którego wynika, iż nazwa „salami włoskie” uwidoczniła przy jednym z produktów wynika z błędu przy przepisywaniu z etykiety producenta. Odnosnie pozostałych nieprawidłowości osoba ta poinformowała, że „etykiety producenta były w sklepie w woreczku foliowym, których nie zdążyłam jeszcze wyłożyć na ladę w miejscu dostępnym dla klienta”, gdyż było dużo towaru do wyłożenia i dużo klientów.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 27 listopada 2015 r., Kujawsko-Pomorski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę „Anez” Zakład Masarsko-Ubojowo-Handlowy Ryszard Butlewski, Grażyna Butlewska Sp.j. z siedzibą w Wagańcu, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu 27 partii artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa, przekazując Kujawsko-Pomorskiemu WIIH pismo z 2 grudnia 2015 r., w którym stwierdziła, iż nie zgadza się na nałożenie na nią kary. Strona podniosła, że w dniu kontroli oznakowanie zakwestionowanych produktów znajdowało się w miejscu sprzedaży, było w dyspozycji sklepowej, co potwierdza dokumentacja fotograficzna. Zdaniem strony, nie powinna ona odpowiadać za czyny pracownika, któremu przekazała stosowne oznakowanie, a który powinien dopilnować, aby znalazło się ono w miejscu widocznym dla konsumenta.

W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 20 stycznia 2016 r. Kujawsko-Pomorski WIIH odmówił umorzenia postępowania administracyjnego.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 21 stycznia 2016 r., Kujawsko-Pomorski WIIH wymierzył przedsiębiorcy „Anez” Zakład Masarsko-Ubojowo-Handlowy Sp.j. z siedzibą w Wagańcu, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu 27 partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Pismem z 4 lutego 2016r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie jej w całości. W uzasadnieniu odwołania strona wskazała, że nie zgadza się z decyzją Kujawsko-Pomorskiego WIIH, gdyż w dniu kontroli oznakowanie produktów znajdowało się w miejscu sprzedaży, tj. na kontuarze sprzedażowym, co potwierdza oświadczenie sklepowej dołączone do protokołu kontroli. Odnośnie produktu oferowanego pod nazwą salami włoskie strona wyjaśniła, że na etykiecie producenta jest napis włoska jakość, na podstawie którego sklepowa mogła mylnie napisać salami włoskie.

Pismem z 18 lutego 2016 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę „Anez” Zakład Masarsko-Ubojowo-Handlowy Ryszard Butlewski, Grażyna Butlewska Sp.j. z siedzibą w Wagańcu, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), zwanej dalej „*k.p.a.*”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa, kontaktując się telefonicznie w dniu 23 lutego 2016 r. z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona powtórzyła argumenty podniesione w odwołaniu, wskazując m.in., że etykiety ze składem wędlin zostały dostarczone do placówki i znajdowały się w miejscu sprzedaży na ladzie. Powyższe potwierdza oświadczenie sklepowej, które nie zdążyła jednak umieścić wywieszek przy produktach. W związku z powyższym strona nie czuje się odpowiedzialna za czyjeś zaniedbania.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Rozporządzenie 1169/2011, w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Rozporządzenie 178/2002, w art. 8 ust. 1 wskazuje, że prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na

celu zapobieganie oszukańczym lub podstępным praktykom, fałszowaniu żywności oraz wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji, o czym mówi art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011. W myśl zaś art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. nazwę środka spożywczego, nazwę albo imię i nazwisko producenta, wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (składniki alergenne).

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził, że w przypadku oferowanych do sprzedaży, w placówce należącej do strony, 27 partii artykułów rolno-spożywczych strona nie zapewniła konsumentom informacji w sposób wynikający z § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania oraz art. 7 rozporządzenia 1169/2011. Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa UOKiK, Kujawsko-Pomorski WIIH właściwie uznał, że strona wprowadziła do obrotu 27 partii artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej, co skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej z tego tytułu.

Odwołując się od decyzji, strona kwestionuje ustalenia kontroli, wskazując, że etykiety ze składem zakwestionowanych produktów znajdowały się w miejscu sprzedaży, tj. na ladzie, zaś winę za ich niewidocznienie przy towarach ponosi pracownik placówki.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że argumenty strony nie zasługują na uwzględnienie. Zauważyć należy w pierwszej kolejności, że art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań prawa żywnościowego. Wskazuje się, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie względem podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie przepisów. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Podsumowując, wprowadzenie do obrotu niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jest tzw. deliktem administracyjnym, wobec czego organ, po stwierdzeniu faktu zaistnienia nieprawidłowości, może wydać decyzję administracyjną wymierzającą karę pieniężną w przewidzianej w ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia są okoliczności, w wyniku których powstały stwierdzone nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa bez względu na okoliczności, którymi kierował się podmiot naruszając prawo. Tym samym okoliczność, że strona dostarczyła do placówki niezbędne informacje, a winę za niewidocznienie ich przy produktach ponosi pracownik nie ma wpływu na wyłączenie odpowiedzialności strony za wprowadzenie do obrotu niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Nieprawidłowe oznakowanie stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami powszechnie obowiązującego polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów. Strona jako podmiot, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze oferowane do sprzedaży bez opakowań, jest odpowiedzialna za informacje na temat tej żywności i ponosi w związku z tym odpowiedzialność za ich obecność i rzetelność. Stosownie do art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji. Wobec powyższego, stosując nazwę środka spożywczego (salami włoskie) niezgodną z rzeczywistością, strona naruszyła też ww. przepis, wprowadzając konsumentów w błąd co do rzeczywistego charakteru nabywanego produktu, który wbrew przekazowi wynikającemu z uwidocznionej nazwy, nie był produktem, który konsumenci chcieli nabyć.

Odnosnie argumentu strony, iż wymagane prawem informacje znajdowały się w miejscu sprzedaży, na kontuarze sprzedażowym, Prezes UOKiK faktu tego nie neguje, jednakże zauważa, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby były one bezpośrednio dostępne konsumentowi. Protokół kontroli z 17 listopada 2015 r. wskazuje, że niewidoczne oznakowanie znajdowało się w woreczku foliowym za kontuarem sprzedażowym, co potwierdza również oświadczenie pracownika kontrolowanej placówki z 10 listopada 2015 r., zgodnie z którym etykiety producenta były w woreczku foliowym, a których to pracownik nie zdążył wyłożyć na ladę w miejscu dostępnym dla konsumenta. Tymczasem rozporządzenie w sprawie znakowania, w § 19 ust. 2, jednoznacznie stanowi, iż informacje o produktach sprzedawanych bez opakowań jednostkowych podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu (podkreślenia Prezesa UOKiK). Przyjąć w związku z tym należy, że spełnieniem ww. wymogu jest podanie informacji w formie wizualnej (na wywieszce, katalogu lub innej formie), ale tylko wtedy, gdy konsument ma możliwość bezpośredniego zapoznania się z tymi informacjami. Kupujący nie może więc być informowany o produkcie w sposób pośredni, wymagający od niego podjęcia czynności związanych z zasięgnięciem informacji o składzie ponieważ to na przedsiębiorcy ciąży obowiązek przekazania wszystkich wymaganych prawem informacji. Z tym zakresem informacji konsument powinien się zaznajomić w sposób bezpośredni przed dokonaniem czynności zakupu. Sama obecność wymaganego oznakowania w miejscu sprzedaży, bez zapewnienia konsumentom możliwości zapoznania się z nim, nie jest więc – w ocenie Prezesa UOKiK – spełnieniem wymogu § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania.

Prezes UOKiK wskazuje, że w zakresie niedopełnienia obowiązków dotyczących znakowania, wynikających z przepisów należy uznać za odpowiedzialną wyłącznie stronę, która jako profesjonalista w branży powinna znać i stosować przepisy związane z wykonywaną przez nią działalnością. Nawet jeśli stwierdzone nieprawidłowości były wynikiem niewłaściwej organizacji pracy pracownika, nie powoduje to wyłączenia odpowiedzialności w tym zakresie. W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Powyższy obowiązek został powtórzony w art. 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, który stanowi, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych oraz, że podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji

na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się że wymogi te są spełnione. Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK podkreśla, że to podmioty działające na rynku spożywczym decydują o organizacji pracy w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą i za nią odpowiadają oraz że organizacja ta nie może odbywać się ze szkodą dla konsumenta i w żadnym wypadku nie może stanowić okoliczności łagodzącej.

Nie ulega zatem wątpliwości, że strona w niniejszej sprawie nie zapewniła konsumentom rzetelnych informacji o oferowanych produktach, co ma szczególnie istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku osób z różnego rodzaju nietolerancjami pokarmowymi, które z tego względu muszą unikać pewnych składników (składniki alergenne). Tym samym strona odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej.

Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości wymierzanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, biorą pod uwagę stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W przedmiotowej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Prezes UOKiK stwierdził, że Kujawsko-Pomorski WIIH, wymierzając karę pieniężną w sposób prawidłowy ocenił poszczególne przesłanki zawarte w ww. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, co wpłynęło na wysokość wymierzonych kar pieniężnych, tj. zastosował sankcje, które są proporcjonalne do wielkości kontrolowanego podmiotu oraz stwierdzonych nieprawidłowości.

Miarkując stopień szkodliwości czynu, organ pierwszej instancji zasadnie stwierdził, że umieszczenie niepełnych i nierzetelnych danych o produktach uniemożliwia konsumentom dokonanie świadomego wyboru, co przekłada się na naruszenie zarówno ekonomicznych, jak i zdrowotnych interesów konsumenta.

Mając na uwadze zakres naruszenia Kujawsko-Pomorski WIIH zasadnie uznał, iż oferowanie produktów niewłaściwej jakości handlowej narusza wymagania w zakresie oznakowania artykułów rolno-spożywczych istotne z punktu widzenia właściwości produktów. Informacja o produkcie stanowi jeden z elementów jakości handlowej, wobec czego nieuzasadnione użycie nazwy „salami włoskie” i brak wymaganych informacji o produktach, naruszało interesy konsumentów.

Uwzględniając przesłankę dotychczasowej działalności kontrolowanego przedsiębiorcy na rynku spożywczym, organ pierwszej instancji wziął po uwagę, że nie prowadzono wobec strony postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie przepisów prawa żywnościowego.

Wielkość obrotów i przychodu ustalono na podstawie przekazanych przez stronę deklaracji podatkowych PIT-36L oraz PIT/B.

Wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych – łączna wartość zakwestionowanych niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wynosiła 1.015,95 zł.

Mając na uwadze powyższe, w przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 5.079,75 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych ww. 27 partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 1.015,95 zł (tj. 5 x 1.015,95 zł). W omawianym przypadku, w związku z faktem, iż wymagane informacje o produktach znajdowały się w kontrolowanej placówce jednak strona nie uwidoczniała ich w sposób prawem przewidziany, organ wymierzył stronie karę w wysokości 500 zł, czyli najniższą przewidzianą w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie wymierzona kara, zgodnie z art. 17 ust 2 rozporządzenia 178/2002, spełnia funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania ww. artykułów rolno-spożywczych.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski